

Sobota prvého týždňa v pôstnom období

Rozjímanie na sobotu prvého
týždňa v pôstnom období.

Navrhované témy sú: Ježiš nám
prikazuje, aby sme milovali
svojich nepriateľov; Boh dáva
dážd' na dobrých aj zlých; aby
sme preniesli bojové pole do
vlastného života.

15.03.2025

„MILUJTE svojich nepriateľov a
modlite sa za tých, čo vás

prenasledujú“ (Mt 5, 44); tieto Kristove slová patria k najvýraznejším znakom jeho kázania. Možno často kontrastujú s našimi najbezprostrednejšími reakciami. Uvedomujeme si, že to nie sú slová, ktoré by vyžadovali povrchnú reakciu, akoby sa od nás jednoducho žiadalo ustúpiť tým, ktorí nám robia zle; ide o oveľa viac: musíme milovať a modliť sa.

„Ježišove slová sú jasné (...). A nie je to možnosť, je to príkaz (...) On veľmi dobre vie, že milovať našich nepriateľov presahuje naše možnosti, ale preto sa stal človekom: nie preto, aby nás nechal takých, akí sme, ale aby nás premenil na mužov a ženy schopných väčšej lásky, lásky svojho a nášho Otca (...). Tento príkaz, odpovedať na urážku a zlo láskou, vytvoril vo svete novú kultúru: kultúru milosrdenstva (...). Je to revolúcia lásky, ktorej

protagonistami sú mučeníci všetkých čias“^[1].

Aby sme to dosiahli, všetku svoju nádej vkladáme do milosti. „Chcem zachovávať tvoje nariadenia, nikdy ma neopúšťaj“ (Ž 119, 8), modlíme sa v žalme. Božia pomoc pôsobí nielen v našej vôli, ale aj v našej mysli a srdci. „Verím, že nemám nepriateľov,“ napísal svätý Josemaría v čase prenasledovania. „Vo svojom živote som stretol ľudí, ktorí mi ubližovali, pozitívne škodili. Nemyslím si, že sú to nepriatelia: som príliš malý na to, aby som ich mal. Odteraz sú však zaradení do kategórie mojich dobrodincov, takže ich môžem každý deň zveriť nášmu Pánovi“^[2].

„AKÝ DÔVOD MÁŠ, aby si nemiloval?“, pýta sa svätý Ján Zlatoústý. „Že ten druhý odpovedal

na tvoje láskavosti urážkami? Že chcel preliať tvoju krv z vďačnosti za tvoje dobrodenia? Ale ak miluješ pre Krista, sú to dôvody milovať o to viac. Lebo čo ničí priateľstvá tohto sveta, to posilňuje lásku Kristovu. Ako? Po prvé preto, že ten nevďačný človek je pre teba príčinou väčšej odmeny. Po druhé preto, že práve tento potrebuje viac pomoci a intenzívnejšej starostlivosti“^[3]. Aký by bol svet šedivý, keby všetci ľudia boli rovnakí a všetci by nám boli rovnako príjemní! Taká nie je skutočnosť a Ježiš nás žiada, aby sme milovali, modlili sa za všetkých a slúžili im. Myslieť si niečo iné nám pripomína Kainove slová horiace závišťou a nenávišťou: „Či som ja strážcom svojho brata?“ (Gn 4, 9).

Ak obrátime svoj pohľad na Krista, v našej duši zaznie jeho láska ku všetkým ľuďom: „Aby ste boli synmi svojho Otca, ktorý je na nebesiach. Veď on dáva slnku vychádzať nad

zlých i dobrých a posiela dážd' na spravodlivých i nespravodlivých“ (Mt 5, 45). „Dnes nám urobí dobre, keď si spomenieme na nepriateľa - myslím, že každý z nás ho má -, ktorý nám urobil zle, alebo ktorý nám chce urobiť zle, alebo ktorý sa nám snaží urobiť zle. Modlime sa za neho. Prosme Pána, aby nám dal milosť milovať ho“^[4]. Nemusíme však myslieť na vzdialené miesta, na bojiská či mocných nepriateľov. Možno aj u nás doma musíme bojovať o to, aby sme pochopili, odpustili a nechovali zášť voči bratovi, dcére alebo manželovi. Ako často sme videli, ako milosť umožňuje to, čo sme si predtým ani nevedeli predstaviť.

„LUDIA BEZ TÚŽBY napraviť sa sú tí, ktorí prestávajú venovať pozornosť vlastným hriechom, aby sa zamerali

na hriechy iných,“ píše svätý Augustín. „Nehľadajú to, čo treba napraviť, ale to, čo môžu uhryznúť. A keďže sa nedokážu ospravedlniť, sú vždy pripravení obviňovať iných“^[5].

Prijať úlohu milovať svojich nepriateľov znamená, že sa zároveň učíme sústrediť sa na svoje slabosti, na svoje chyby, na všetko, čo sa v našom živote ešte musí stotožniť s Kristom. Tento postoj je preniknutý oveľa väčším praktickým realizmom, pretože to, čo môžeme s Božou pomocou zmeniť, je to, čo máme vo svojom srdci. Opúšťame pomyselné *bojisko* - životy druhých -, aby sme svet naplnili dobrom z oveľa bližšieho zápasu. Nechávame Boha, aby zmenil beh dejín, zatiaľ čo my napravujeme ten, ktorý máme k dispozícii.

„Musíme vedieť všetkých ospravedlňovať, musíme vedieť všetkým prepáčiť. Nespravodlivé nenazveme spravodlivým, o urážke

Boha nebudeme hovoriť, že to nie je urážka Boha, a zlo nenazveme dobrom. Na zlo však nebudeme odpovedať iným zlom, ale jasným učením a dobrým skutkom: zlo utopíme v hojnosti dobra (porov. Rim 12, 21)^[6]. Nejde o to, aby sme sa nenapravovali, keď si to okolnosti vyžadujú. Nejde ani o naivitu, ale práve naopak: ide o osvojenie si Božej múdrosti. Zrelá láska, veľkorysá a rozvážna, dokáže zabudnúť na krivdy, nebrať do úvahy chyby ocenenia, набраť odvahy a napodobňovať Krista pod krížom: „Otče, odpusť im, lebo nevedia, čo robia“ (Lk 23, 34). Môžeme prosiť Pannu Máriu, Kráľovnú pokoja, aby nás naučila milovať všetky svoje deti, aby sme sa modlili za tých, ktorí nám možno ublížili, a aby nám pomohla preniesť *bojové pole* do vlastnej duše: bojovať proti sebe samému a nie proti druhým.

.....

[1] František, *Anjel Pána*, 24-II-2019.

[2] Svätý Josemaría, *Apuntes íntimos*, 28-X-1931, citované v *Camino*.
Edición crítico–histórica, s. 933.

[3] Svätý Ján Zlatoústý, *Homília na evanjelium podľa svätého Matúša*, 60, 3.

[4] František, *Homília*, 19-VI-2018.

[5] Svätý Augustín, *Kázeň 19*.

[6] Svätý Josemaría, *Íst' s Kristom*, bod 182.